

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatio Synoptica De Ivdiciis Ad Lib: II. Decretal:
Gregorii IX.**

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

1. Testis quis dicatur? An probatio per testes in omnibus causis admittenda? Testes quales esse debeant?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

sus, potest, inquit, fieri Sile, ut is, unde te audisse dicis, iratus dixerit. annuente Silo, Crassus iterum: potest etiam fieri, ut tu non recte intellexeris. iterum annuente, subintulit: potest etiam fieri, ut omnino, quod te audisse dicis nunquam audieris. Hoc adeo præter expectationem, ut Silum testem omnium risus obrueret. *Man. lib. 6: apoph.* Quæritur, an Silus à testificando prohiberi potuisset, tanquam non idoneus testis? *Resol.* pete ex num. 1. & 2..

I.

In ter modos negata ab adversario probandi, communissimus est, qui fit per testes, multoq; efficacior, illo qui fit per instrumenta, cum etiam falsitas instrumenti, vel quod deest instrumento per testes probari possit. *cap: cum Ioannes de fine Instr: modusq; hic probandi in omnibus judiciis & causis locum habere potest, tam criminalibus, quam civilibus. cap. in omn: 4. h. t. tam Ecclesiasticis, & spirituali-*

tualibus, quam profanis, *cap. in causis 15. b. t.* tam in prima, quam in secunda instanta *cap. fraternitatis 17. eod.* Dicitur autem testis, qui ad fidem alicuius rei faciendam accersitur, & ut testes probent debent esse idonei, & fide digni, seu ut dicitur omni exceptione maiores *cap. 1. b. t. L. optimam C. de contrahend. & committ. stipulat.* quales sunt quicunque à SS. Canonibus vel legibus expressè non prohibentur.

2. Quidam autem prohibentur generaliter, ob aetatem & judicii infirmitatem, ut sunt furiosi, amentes. *cap 1. b. t. L. 2. b.*
 3. §. *Lege Julia. eod:* quia juramentum, sine quo testi non creditur, praestare nequeunt: ob quam rationem, impuberes cum lex julia nominatim testes esse vetat. *3. ff. de testibus.* Puberis, non vetat: in criminalibus tamen causis speciatim exigannos 20. *L. in testimonium 20. ff. eod:* in vilibus annos 18. quod longè verius est, pubes de iis, quæ impubes vidi testimonium ferat: quia nusquam revera prohibetur: & cum servus factus liber dicere testimonium pro vel contra dominū posset, de iis quæ in servitute existens vidi